

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

пр. Перемоги, 10, м.Київ, 01135, тел. (044) 481-32-21, факс (044) 481-47-96
E – mail: mon@mon.gov.ua, код ЄДРПОУ 38621185

Народному депутатові України
Юринець О. В.

Щодо надання відповіді

Шановна Оксано Василівно!

На виконання доручення Прем'єр-міністра України Гройсмана В. Б. від 24.10.2018 № 40826/1/1-18 до листа Голови Верховної Ради України Парубія А. В. від 05.10.2018 № 11/10-749 Міністерство освіти і науки України розглянуло Ваш депутатський запит від 04.10.2018 № 095, оголошений на засіданні Верховної Ради України 05.10.2018 р., щодо виконання норм статті 61 Закону України «Про освіту», підвищення з 1 вересня 2018 року посадових окладів (ставок заробітної плати) педагогічних та науково-педагогічних працівників на 10 відсотків та у межах компетенції повідомляє.

Статтею 61 Закону України «Про освіту» визначено загальні положення щодо оплати праці педагогічних і науково-педагогічних працівників всіх закладів освіти.

Пунктом 2 статті 61 Закону України «Про освіту» визначено, що посадовий оклад педагогічного працівника найнижчої кваліфікаційної категорії встановлюється в розмірі трьох мінімальних заробітних плат. Посадовий оклад педагогічного працівника кожної наступної кваліфікаційної категорії підвищується не менше ніж на 10 відсотків.

Реалізація норм статті 61 Закону України «Про освіту» стосовно оплати праці педагогічних та науково-педагогічних працівників потребує додаткового бюджетного фінансування з державного та місцевих бюджетів в обсязі понад 178,4 млрд грн, в тому числі у 2019 році на реалізацію вказаної норми додатково необхідно буде 37,8 млрд гривень.

Неінфляційні джерела покриття вказаних витрат на цей час відсутні.

Водночас підпунктом 1 пункту 6 «Прикінцевих та перехідних положень» Закону України «Про освіту» передбачена поступова до 2023 року поетапна реалізація норм статті 61 цього Закону.

Так, з метою поліпшення фінансово-економічного стану педагогічних працівників у 2018 році, підвищення престижності їх роботи прийнято дві постанови Кабінету Міністрів України: від 11 січня 2018 року № 22 «Про підвищення оплати праці педагогічних працівників» та від 11 січня 2018 року № 23 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України».

Верховної Ради України

20.11.2018 10:38

242690

Постановою Кабінету Міністрів України від 11 січня 2018 року № 22 «Про підвищення оплати праці педагогічних працівників» з 1 січня 2018 року було підвищено на 10 відсотків посадові оклади педагогічних працівників, оплата праці яких здійснюється за рахунок освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам. Пунктом 2 цієї постанови передбачено за підсумками виконання Державного бюджету України за перше півріччя 2018 року розглянути питання щодо підвищення з 1 вересня 2018 року оплати праці інших категорій педагогічних та науково-педагогічних працівників.

Міністерство освіти і науки неодноразово зверталось до Міністерства фінансів з проханням розглянути можливість здійснення такого підвищення. При цьому були здійснені та подані Міністерству фінансів попередні розрахунки коштів, необхідних для такого підвищення посадових окладів (ставок заробітної плати).

Крім того, наголошувалося на тому, що вибіркового підходу до підвищення посадових окладів (ставок заробітної плати) суперечить статті 57 Закону України «Про освіту», згідно з якою держава однаково гарантує педагогічним (незалежно від джерел фінансування) і науково-педагогічним працівникам диференціацію посадових окладів (ставок заробітної плати) відповідно до кваліфікаційних категорій, здійснення виплат за педагогічні, почесні і вчені звання, наукові ступені та ін., а також, оскільки такий підхід до формування посадових окладів (ставок заробітної плати) педагогічних та науково-педагогічних працівників не відповідає принципам, визначеним статтею 61 Закону України «Про освіту», МОН вважає за доцільне та необхідне впровадження такого підвищення у 2018 році.

При цьому Міністерство фінансів звернулось до головних розпорядників коштів державного бюджету та обласних, Київської міської державних адміністрацій стосовно надання розрахунків щодо додаткових видатків, необхідних на підвищення з 1 вересня 2018 року посадових окладів (ставок заробітної плати) педагогічних та науково-педагогічних працівників на 10 відсотків, а також з проханням висловити позицію щодо можливості та доцільності реалізації пункту 2 постанови Кабінету Міністрів України від 11 січня 2018 року № 22 «Про підвищення оплати праці педагогічних працівників».

Як повідомило Міністерство фінансів України листом від 19.09.2018 № 07010-04-3/24515, за обрахунками обласних, Київської міської державних адміністрацій, міністерств та відомств на підвищення з 1 вересня 2018 року на 10 відсотків оплати праці інших категорій педагогічних та науково-педагогічних працівників необхідно додатково понад 1,1 млрд гривень, з них: за рахунок місцевих бюджетів – 0,8 млрд гривень, за рахунок державного бюджету – 0,3 млрд гривень.

Виходячи з листа Мінфіну, більшість місцевих органів виконавчої влади повідомило, що у місцевих бюджетах відсутні фінансові ресурси для забезпечення такого підвищення і реалізація пункту 2 постанови КМУ призведе до додаткового фінансового навантаження та розбалансування місцевих бюджетів.

Підвищити посадові оклади педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів, які фінансуються за рахунок коштів державного бюджету, також немає можливості.

З огляду на викладене, на думку Міністерства фінансів, прийняття рішення про підвищення посадових окладів (ставок заробітної плати) педагогічних та науково-педагогічних працівників з 1 вересня на 10 відсотків є передчасним.

Щодо необхідності підвищення посадових окладів науково-педагогічних та наукових працівників закладів вищої освіти та наукових установ

У 2017 році посадові оклади (ставки заробітної плати) педагогічним працівникам були підвищені на 2 тарифні розряди. А саме, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2016 року № 1037 «Про оплату праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери» 20 січня 2017 року наказом Міністерства освіти і науки України № 81 були внесені зміни до наказу Міністерства освіти і науки України від 26 вересня 2005 року № 557 «Про впорядкування умов оплати праці та затвердження схем тарифних розрядів працівників навчальних закладів, установ освіти та наукових установ», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 жовтня 2005 року за № 1130/11410.

Приміткою 1 додатка 1 до зазначеного наказу встановлено, що посадові оклади (тарифні ставки, ставки заробітної плати) з 01 січня 2017 року розраховуються, виходячи з розміру посадового окладу (тарифної ставки) працівника I тарифного розряду, встановленого у розмірі прожиткового мінімуму для працездатних осіб на 1 січня календарного року.

Враховуючи, що з 01 січня 2018 року згідно з Законом України «Про Державний бюджет України на 2018 рік» прожитковий мінімум для працездатних осіб (а відповідно і розмір I тарифного розряду) становив 1762 грн, заклади та установи освіти перерахували (збільшили) посадові оклади (ставки заробітної плати) всіх категорій працівників, оплата праці яких здійснюється відповідно до Єдиної тарифної сітки.

Постановою Кабінету Міністрів України від 11 січня 2018 року № 22 посадові оклади (ставки заробітної плати) педагогічних працівників, оплата праці яких здійснюється за рахунок коштів освітньої субвенції, тобто педпрацівників закладів загальної середньої освіти, педагогічних працівників, які забезпечують надання загальної середньої освіти у професійних (професійно-технічних) та вищих закладах освіти I-II рівня акредитації, які є структурними підрозділами без статусу окремих юридичних осіб державних вищих навчальних закладів III-IV рівня акредитації, знову були підвищені на 10 відсотків.

При цьому жодне з цих підвищень не торкнулося науково-педагогічних працівників. Низький рівень їх заробітних плат провокує суттєвий відтік кадрів, що, в свою чергу, знижує якісний склад викладацького персоналу закладів вищої освіти країни.

Міністерство освіти і науки неодноразово виходило з пропозицією до Міністерства фінансів з проханням підтримати позицію МОН та розглянути можливість підвищення посадових окладів науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти, оскільки питання виконання державного бюджету належить до компетенції саме цього Міністерства.

При цьому МОН наголошувалось, що вибірковий підхід до підвищення посадових окладів (ставок заробітної плати) суперечить статтям 57 та 61 Закону України «Про освіту», згідно з якими держава однаково гарантує педагогічним (незалежно від джерел фінансування) і науково-педагогічним працівникам диференціацію посадових окладів (ставок заробітної плати) відповідно до кваліфікаційних категорій, здійснення виплат за педагогічні, почесні і вчені звання, наукові ступені та ін.

Міністерство фінансів при цьому звернулось до головних розпорядників коштів державного бюджету та обласних, Київської міської державних адміністрацій стосовно надання розрахунків щодо додаткових видатків, необхідних на підвищення посадових окладів (ставок заробітної плати) педагогічних та науково-педагогічних працівників.

Так, за інформацією, яка надійшла до Мінфіну від міністерств та відомств, за рахунок та в межах коштів Державного бюджету України здійснити підвищення заробітної плати педагогічним та науково-педагогічним працівникам немає можливості.

Така ж ситуація склалась і з оплатою праці наукових працівників наукових установ та закладів вищої освіти.

Згідно з проектом Державного бюджету України на 2019 рік підвищення посадових окладів працівників галузі освіти (як і для всіх інших працівників бюджетної сфери) передбачається лише за рахунок зростання прожиткового мінімуму для працездатних осіб, від якого залежить розмір посадового окладу працівника першого тарифного розряду і, відповідно, посадових окладів за іншими тарифними розрядами Єдиної тарифної сітки. Таке зростання протягом 2019 року становитиме в середньому близько 9 %.

Водночас інформуємо, що Міністерством соціальної політики розроблений проект постанови Кабінету Міністрів України «Про вдосконалення умов оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери», який на даний час опрацьовується зацікавленими центральними органами виконавчої влади.

Зазначений проект передбачає нову систему оплати праці, зокрема наукових працівників бюджетної сфери і певне підвищення їх посадових окладів. Введення в дію зазначеного проекту запропоноване з 01 січня 2020 року.

З повагою

т. в. о. Міністра

Р. В. Греба